

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร
อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตหากเกิดขึ้นภายในองค์กรแล้วมักจะมีผลกระทบในทางลบและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรนั้น ซึ่งสาเหตุปัญหาการทุจริตมักค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ดังนั้น การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงานและผู้บริหารทุกคน โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิดก็สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็ว หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นความเสียหายนั้นมักจะน้อยกว่าองค์กรอื่นที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากได้มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันล่วงหน้าไว้เป็นอย่างดี

องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงได้นำแนวคิดการประเมินความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหายและความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร จะไม่มีทุจริต โดยมีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ การทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ นั้น เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร โดยนำผลที่ได้มารายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบตามกรอบการประเมินการทุจริต ๓ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ กิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร เพื่อให้องค์กรเกิดความโปร่งใส เพื่อประโยชน์สูงสุดกับประชาชนต่อไป

(นายสุชาติ รุ่งเพียร)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร

องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร

ตุลาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความเป็นมา	๔
๒. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร	๕
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๕
๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕ - ๖
๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๗
๖. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๗
๘. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๘
๙. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๙
๑๐. ระดับความเสี่ยง	๑๐
๑๑. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๑๑
๑๒. แผนบริหารความเสี่ยง	๑๒
๑๓. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๑๓ - ๑๔
๑๔. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๕

ส่วนที่ ๑

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่หลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งให้ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เครือข่ายต่างๆ ชุมชนและประชาชน สอดส่อง เฝ้าระวังให้ข้อมูลและร่วมตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐตามความเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้นในสังคม การปรับเปลี่ยนแนวคิด ให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรมและสร้างจิตสำนึกค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

๑.๒ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๓ แผนปฏิรูปประเทศฉบับแรกซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายใต้ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๑ ด้าน เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการดำเนินงาน เช่น การวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในด้านต่างๆ

๑.๔ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โดยตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อการป้องกันการทุจริต ดังนี้

ข้อ ๐๓๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี

ข้อ ๐๓๕ การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ซึ่งในเกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรมความโปร่งใส และการทุจริตทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อมรวมถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

/ดังนั้น เพื่อ...

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาตินำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร โดยคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทร ตระหนักถึงความสำคัญ และถือเป็นนโยบายในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นวาระของชาติ ในการที่จะกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต และประพฤติดีมิชอบในองค์กร จึงได้ดำเนินการจัดวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริตขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติดีมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลการทุจริตนอกจากการให้พิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ยังมีการทุจริตของงานปฏิบัติงานด้านอื่นๆ เพื่อค้นหาประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในองค์กร และจัดวางมาตรการป้องกันในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อมิให้เกิดความเสี่ยงขึ้นในองค์กรได้

๒. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร

๒.๑ เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

๒.๒ เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง

๒.๓ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒.๔ เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทวน post-decision

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน coso ๒๐๑๓ (committee of sponsoring organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน coso เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน coso ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (control environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ กระกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

/องค์ประกอบ...

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมความควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสมทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

☐ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

☐ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดคล้องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

☐ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

☐ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๕. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย pressure/Incentives (แรงกดดันหรือแรงจูงใจ) , opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

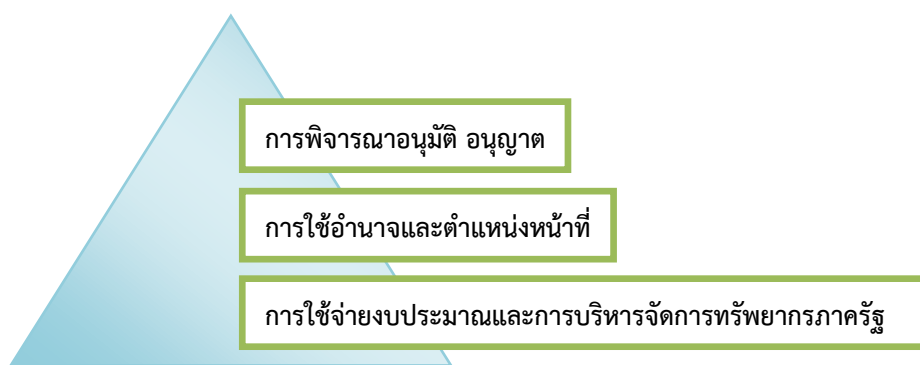
๖. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๖.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๖.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๖.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

/๕. แผนบริหาร...

๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๘. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบล
บางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ลำดับที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑.	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางไปดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	✓	
๒.	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดย การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับ ในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ก็อาจก่อให้เกิดความหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓
๓.	การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขอ อนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขอ อนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด		✓
๔.	เจ้าหน้าที่ทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณ - เจ้าหน้าที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีการนำเงินงบประมาณ ไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตน		✓

หมายเหตุ : Know Factor คือ ความเสี่ยงที่เคยเกิด คาดว่าจะมีโอกาสเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor คือ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก การพยากรณ์ประมาณ การล่วงหน้าในอนาคต

๙. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีส้ม	สีแดง
การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางไปดำเนินกิจกรรมส่วนตัว		✓		
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ก็อาจก่อให้เกิดความหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำใ้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้		✓		
การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด		✓		
เจ้าหน้าที่ทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณ - เจ้าหน้าที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตน		✓		

หมายเหตุ : สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

๑๐. ระดับความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ ตารางระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการระวัง	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น x รุนแรง
การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางไปดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	๒	๒	๔
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆแม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ก็อาจก่อให้เกิดความหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำใ้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๒	๒	๔
การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	๒	๒	๔
เจ้าหน้าที่ทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณ - เจ้าหน้าที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตน	๒	๒	๔

หมายเหตุ : ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

๑๑. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนไทรได้นำค่าความเสี่ยงรวม (ความจำเป็น x ความรุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับคุณภาพ

การจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง ฝั่ระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับคือ

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์การไม่มีผลเสียทางการเงิน

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์การแต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางการประเมินการควบคุมการเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางไปดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	ระดับดี	✓		
กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ก็อาจก่อให้เกิดความหวังทั้งผู้ให้และผู้รับและอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	ระดับดี	✓		
การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	ระดับดี	✓		
เจ้าหน้าที่ทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณ - เจ้าหน้าที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตน	ระดับดี	✓		

๑๒. แผนบริหารความเสี่ยง

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
๑.	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ส่วนตัวที่บ้าน และใช้รถยนต์ส่วนกลางไปดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒. สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ
๒.	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ - เป็นความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ แม้จะเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ก็อาจก่อให้เกิดความหวังทั้งผู้ให้และผู้รับ และอาจทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการได้	๑. จัดทำเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อ/จัดจ้างประจำปี ๒๕๖๕ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อปลูกจิตสำนึก ๓. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ/จัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด
๓.	การเรียกรับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติหรือขออนุญาตต่างๆ - เจ้าหน้าที่บางรายเรียกรับเงิน หรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ในการขออนุมัติ หรือขออนุญาตต่างๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด	๑. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด
	เจ้าหน้าที่ทุจริตการใช้จ่ายเงินงบประมาณ - เจ้าหน้าที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือมีการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนตน	๑. อบรม และกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กระทำการอันใดเพื่อผลประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ๒. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ๓. ควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารประกอบฎีกาการเบิกจ่าย ทั้งก่อนการเบิกจ่าย และหลังจากการส่งใช้เงินยืม ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด

๑๓. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางการจัดรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑.	๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒. สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ	๑. บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ทราบหรือรับรู้ถึงวิธีการในการขอยืมใช้ทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	✓		
๒.	๑. จัดทำเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อ/จัดจ้างประจำปี ๒๕๖๕ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อปลูกจิตสำนึก ๓. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ/จัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด	๑. ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน	✓		
๓.	๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒. สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ	๑. ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดความไว้วางใจ ๒. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ละเอียดชัดเจน และขาดการประชาสัมพันธ์	✓		
๔.	๑. อบรม และกำกับเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กระทำการอันใดเพื่อผลประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ๒. กำกับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ๓. ควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารประกอบฎีกาการเบิกจ่าย ทั้งก่อนการเบิกจ่าย และหลังจากการส่งใช้เงินยืม ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิด องค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเมิด และอาญาอย่างเคร่งครัด	๑. ขาดบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายใน ที่จะควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินงบประมาณอีกชั้นหนึ่ง ๒. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน	✓		

เพื่อติดตามการเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกัน

/หรือแก้ไข...

หรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง ดังนี้

สถานะสีเขียว (ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง)

: ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะเหลือง (เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยงแต่แก้ไขได้ทันทีตามมาตรการ/นโยบาย/

โครงการ/

กิจกรรมที่เตรียมไว้แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง
น้อยลง

กว่าระดับ ๓

สถานะสีแดง (เกินกว่าการยอมรับ)

: เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม

เพิ่มขึ้น

แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรงน้อยกว่าระดับ ๓

๑๔. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
		เขียว	เหลือง	แดง
๑. บุคลากรส่วนใหญ่ไม่ทราบหรือรับรู้ถึงวิธีการในการขอยืมใช้ทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ	✓		
๑. ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดในการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน	๑. จัดทำเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อ/จัดจ้างประจำปี ๒๕๖๕ ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน ๒. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่บุคลากรในองค์กร เพื่อปลูกจิตสำนึก ๓. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อ/จัดจ้าง/มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน/มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ/มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิดองค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด	✓		
๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิดไว้วางใจ ๒. แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่ละเอียดชัดเจน และขาดการประชาสัมพันธ์	๑.จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินของราชการ ๒.สร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินทางราชการ	✓		
๑. ขาดบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายในที่จะควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินงบประมาณอีกชั้นหนึ่ง ๒. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน	๑. อบรม และกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กระทำการอันใดเพื่อผลประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ๒. กำชับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ๓. ควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตรวจสอบเอกสารประกอบฎีกาการเบิกจ่าย ทั้งก่อนการเบิกจ่าย และหลังจากการส่งใช้เงินยืม ๔. หากพบว่ามีกระทำความผิดองค์กรจะต้องดำเนินการทางวินัย ละเอียด และอาญาอย่างเคร่งครัด	✓		

